

lectualității din acea epocă. Aceste câteva elemente noi au venit, considerăm noi, în favoarea filmului, au încheiat un scenariu ritmat, care a gradat benefic conflictul de la început și până la sfârșit [1-4].

Concluzii

Putem conchide că cei trei regizori importanți ai cinematografilei românești - Victor Iliu, Mircea Veroiu și Nicolae Mărgineanu – care s-au apropiat de cele trei capodopere slaviciene - “Moara cu noroc”, “Mara” și “Pădureanca” – au avut o contribuție de seamă la pătrunderea spre inimile a milioane de spectatori a operei acestui mare clasic al literaturii române. Cele trei ecranizări reprezintă pentru cultura națională un segment de „modernitate restituită” în planul unei literaturi clasice de primă mărime pentru amprenta unui timp istoric și spațiu geografic românesc. Filmele amintite împreună celelalte inspirate din operele lui Creangă, Caragiale, Agârbiceanu, Rebreanu, Sadoveanu, Camil și Cezar Petrescu, G. Călinescu ori mai apropiate de noi, după romanele și nuvelele Marin Preda, Eugen Barbu, Titus Popovici, Fănuș Neagu, Nicolae Breban, Sânziana Pop, Petre Sălcudeanu, Mihnea Gheorghiu, Ioan Grigorescu ș.a., au fundamentat coordonatele esențiale ale stilului național în cinematografia românească, cum am subliniat la începutul acestui articol.

Considerăm că toate cele trei filme pe care le-am prezentat sunt importante succese cinematografice, puse „în slujba operei literare”, fiecare echivalând estetic, prin limbajul creației filmice și prin omogenitatea axiologică, amprentarea unei epoci care conturează definitiv spațiului cultural-artistic (și istoric) arădean și transilvănean din vremea marelui clasic al literaturii române Ioan Slavici.

Bibliografie

1. Modorcea, G., - *Literatură și cinematograf* (Convorbiri cu I.D. Suchianu), Ed. Minerva, București, 1986
2. Iliu, V., - *Fascinația cinematografului*, Ed. Meridiane, București, 1973
3. *Ioan Slavici și unitatea spirituală națională* – volum coordonat de Pascu Hurezan și Emil Șimăndan, Ed. Fundației „Ioan Slavici”, Arad, 1998
4. Interviuri cu regizorul Nicolae Mărgineanu și cu actorii Victor Rebengiuc (Busuioc), Adrian Pinte (Iorgovan) și Manuela Hărăbor (Simina) din filmul „Pădureanca” realizate de Emil Șimăndan și publicate în cotidianul „Flacăra roșie” din Arad, numerele din 24 și 27 iulie; 17 și 31 august și 7 septembrie 1986, ulterior republicate în volumul „Dialoguri la frontieră”, Ed. Fundației „Ioan Slavici”, Arad, 1995

OPERA LUI IOAN SLAVICI, ÎN BIBLIOGRAFIE ARĂDEANĂ (1990-2008)

THE WORK OF IOAN SLAVICI IN THE LOCAL BIOGRAPHY (1990-2008)

Vasile MAN

Universitatea de Vest “Vasile Goldiș” din Arad

Bd. Revoluției, nr. 94-96, telefon: 0257/280448; mobil: 0724/039978

E-mail: vasileman@revista-studii-uvvg.ro

Abstract

The biography of the local authors from the period 1990-2008, about the work of the writer Ioan Slavici, a classic of Rumanian literature, has as well as historical volumes and literary criticize and scientifically works sustained at different symposiums and published in different cultural magazines

Key words: *biography, literary work, Ioan Slavici, Siria, Arad*

Cuvinte cheie: *bibliografie, opere literare, Ioan Slavici, Șiria, Arad*

În patrimoniul național al literaturii române, numele lui Ioan Slavici se înscrie alături de cele ale marilor clasici Eminescu, Creangă, Caragiale.

Interesul deosebit față de cunoașterea și aprofundarea vieții și operei lui Ioan Slavici, dovedit prin existența unei bogate bibliografii arădene, se datorează atât valorii operei celui numit “un Balzac al satului românesc”, cât și mândriei că Ioan Slavici s-a născut la Șiria (la 18 ianuarie 1848), localitate situată în bogata Podgorie arădeană.

Bibliografia arădeană cu privire la opera scriitorului Ioan Slavici scrisă în perioada 1990-2008 are ca autori, în majoritatea cazurilor, profesori din învățământul preuniversitar, cercetători științifici, istorici literari și critici literari de la cele două universități arădene, precum și scriitorii grupați în jurul revistei de cultură, “Arca” sau colaboratori ai revistei trimestriale “Studii de Știință și Cultură” editată de Universitatea de Vest “Vasile Goldiș” din Arad.

Textul de față cuprinde doar o parte din lucrările publicate de autori arădeni în ultimele două decenii despre viața și opera lui Ioan Slavici.

O bibliografie arădeană mai amplă, extinsă pe o perioadă istorică mai lungă, poate spori interesul cercetătorilor operei slaviciene și apropierea tinerei generații de intelectuali față de marile valori ale literaturii române.

I Cărți

1. Pascu Hurezan, Emil Șimăndan - *Ioan Slavici și unitatea spirituală națională*, Fundația Culturală “Ioan Slavici” Arad, 1998. Volum tipărit cu sprijinul Consiliului Județean Arad

Cuprinde: comunicări științifice prezentate la simpozionul *150 de ani de la nașterea marelui clasic al literaturii române IOAN SLAVICI*, organizat la Teatrul de Stat din Arad, în cadrul ZILELOR IOAN SLAVICI, 12-18 ianuarie 1998.

2. xxxx *SLAVICIANA. Studii despre Ioan Slavici*, volum îngrijit de prof. Dumitru Mihăilescu, apărut sub egida Inspectoratului Școlar Județean Arad, ANAPRO “Ioana Em. Petrescu”, Filiala Arad, Editura Gutenberg Univers, Arad, 2004

Cuprinde: peste 20 de lucrări științifice susținute de profesorii arădeni la Simpozionul *Un Balzac al satului românesc - Ioan Slavici*, organizat în 27-28 septembrie 2003 la Școala Generală Nr. 4 "Ioan Slavici" din Arad.

3. Dumitru Mihăilescu, Dorel Bacoș, Ioan Mureșan - *Ioan Slavici. Documentar*, Editura Gutenberg Univers, Arad, 2003, este un volum apărut cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la înființarea Școlii Generale Nr. 4 "Ioan Slavici" din Arad - în luna septembrie 2003, fiind lansat în cadrul Simpozionului *Un Balzac al satului românesc - Ioan Slavici*, organizat în zilele de 27-28 septembrie 2003.

Documentarul "Ioan Slavici (1848-1925)" începe cu anul 1169, când apar primele date în limba latină despre Șiria, comuna natală a lui Ioan Slavici, și continuă cu principalele momente istorice, cu genealogia scriitorului, nașterea, anii de școală, activitatea literară și zbuțumata sa existență, până la sfârșitul vieții (1925).

În urma unei cercetări științifice temeinice, autorii prezintă în carte edițiile antume ale operei lui Ioan Slavici, Memorialistica, edițiile postume și peste 60 de repere critice, urmate de câteva referințe critice semnate de Titu Maiorescu, George Călinescu, Șerban Cioculescu, Tudor Vianu, Pompiliu Marcea, Eugen Todoran, D. Vatamaniuc, Ion Negoieșcu, Nicolae Manolescu, Cornel Ungureanu, precum și Ioan Slavici în Dicționarul Scriitorilor Români, R.Z., coordonat de Mircea Zăciu, 2002. Ilustrațiile cărții reprezintă imagini din Colecția documentară a Muzeului Memorial "Ioan Slavici" din Șiria.

"Opera lui Slavici înseamnă una din culmile de pe care privirea întoarsă spre începutul urcușului recunoaște pasul încercat de 'luminătorii' Școlii ardeleni, dar și un semn de maturizare în arta povestirii, după lungi și grele dibuiri." [1]

4. Anton Ilica, Monica Lavinia Nan - *Ioan Slavici 75*, Editura Fundației "Ioan Slavici" Arad, 1999.

Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la moartea scriitorului Ioan Slavici (1925-2000), profesorii arădeni Anton Ilica și Monica Lavinia Nan aveau să publice volumul *Toposul în creația lui Ioan Slavici - eseu la o nouă lectură*, apărut la Editura Fundației "Ioan Slavici" Arad, 1999.

După motivația demersului lor în lumea lui Ioan Slavici, autorii prezintă în primul capitol *Om și opera*, după care, în *Toposul transilvan sau lumea sa afectivă*, se dezvoltă ideea toposului nativ: Șiria și a toposului formativ: Arad - Viena.

Bine documentate, sunt dezvoltate în continuare capitolele: *Toposul geografic* (cu topografia Transilvaniei și a Zărandului, Bucureștiul și împrejurimile). Un capitol aparte este rezervat toposului epic: *spațiul transilvan* (toposul epic, nuvelele, romanele și memorialistica) și *spațiul netrănsilvan*.

"Spațiul în creația lui Ioan Slavici" - spun autorii în *Concluzii* - "are funcții împlinite, care dirijează și motivează faptele personajelor. Când autorul se lasă cuprins de nostalgii peisagiste, atunci descrierile sale capătă, pe lângă funcția decorativă, o semnificație tâlcuitor estetică." [2]

5. Iulian Negrilă, Mădălina Lupău - *Ioan Slavici, contemporanul nostru*, "Vasile Goldiș" University Press, Arad, 2004

Cuprinde: studii aprofundate cu privire la Ioan Slavici ca om de mare cultură, scriitor - care s-a mișcat cu ușurință atât în domeniul filosofiei, eticii, esteticii, sociologiei, cât și în cel al pedagogiei și gazetăriei, făcându-și cunoscută, în diferite articole din publicistica vremii concepția despre artă și creația artistică [3]

6. Iulian Negrilă - *Istoria presei*, Editura Multimedia, Arad, 1997

Cuprinde: însemnări despre rolul presei în domeniul politic, economic, social și cultural în diferite etape ale dezvoltării omenești - în care, printre marile personalități ale scrisului românesc, un loc important îl ocupă activitatea publicistică a lui Ioan Slavici. [4]

7. Melente Nica - *Viața și opera lui Ioan Slavici (contribuții inedite)*, "Vasile Goldiș" University Press, Arad, 2005